

PRENUMERATA

kwartalna:

w kraju . . . . 19 złotych;
za granicą . . . . 20 złotych;

Numer pojedynczy
20 groszy.

Konto pocztowe czekowe
Nr. 730.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:

Cena za wiersz 1 m.m. szpalty
redakcyjnej po tekście 60 groszy.
Cena za wiersz 1 m.m. szpalty
ogłoszeniowej 55 gr.

Tabelaryczne i cyfrowe 90 gr.
Ogłoszenia o zagubionych doku-
mentach 17 groszy za wyrz.

Każde ogłoszenie najmniej
1 złoty.

Za terminowy druk ogłoszeń
Wydawnictwo nie odpowiada.
Osobom i firmom prywatnym
kredytu na ogłoszenia i prenu-
meratę Wydawnictwo nie
udziela.

Dyrekcja Wydawnictwa: Miodowa Nr. 22. Dyrektor przyjmuje od 12—2 pp. Dyrekcja otwarta od 9—3 pp. Tel. działu red. 44-05. Tel. działu handlowego 44—50. Tel. prenumeraty i rachuby 44-42. Tel. eksp. 25-28. Kasa czynna od g. 8 i pół r. do 1 pp., w soboty do godz. 12.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 237. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 lipca 1930 r. o przekazaniu starostom powiatowym Województw nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego, wołyńskiego oraz białostockiego, w odniesieniu do powiatów grodzieńskiego, wołkowyskiego i bielskiego prawa zarządzania wyborów do zebrań i rad gminnych.

Poz. 238. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1930 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Dzbanki w powiecie łaskim, województwie łódzkim.

Poz. 239. Instrukcja Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2 czerwca 1930 r. wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o prawach i obowiązkach Konserwatorów, jako fachowych organów wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 czerwca 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy „Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Żelaza Białogon”, „Suchedniowska Fabryka Odlewów i Huta Ludwików, Sp. Akc.” oraz „Zakłady Przemysłowe, Odlewnia Żelaza i Emaljerna Kamienna Jan Witwicki”. (Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1930 r., Nr. 47, poz. 397).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 czerwca 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładu pracy „Polskie Huty Szkła” w Krośnie. (Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1930 r., Nr. 47, poz. 398).

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia Władz Naczelnych

237.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 4 lipca 1930 r.

o przekazaniu starostom powiatowym Województw nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego, wołyńskiego oraz białostockiego w odniesieniu do powiatów grodzieńskiego, wołkowyskiego i bielskiego prawa zarządzania wyborów do zebrań i rad gminnych.

Na podstawie art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przewidziane w § 1 p. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 stycznia 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 117) wykonywanie przez Wojewodów w ostatniej instancji nadzoru nad działalnością gmin wiejskich w Województwach: nowogródzkim, poleskim, wileńskim, wołyńskim i białostockim w stosunku do powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i bielskiego w odniesieniu do prawa zarządzania wyborów wynikającego z art. 1 Rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 czerwca 1919 r. o tymczasowej ordynacji wyborczej do zebrań i rad gminnych (D. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 7, poz. 45) przekazuje się starostom powiatowym.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stawoj Składkowski.*

238.

OBWIESZCZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 30 czerwca 1930 r.

w sprawie zmiany nazwy gminy Dzbanki w powiecie łaskim, województwie łódzkim.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Dzbanki w powiecie łaskim, województwie łódzkim, na „Szczerców”.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stawoj Składkowski.*

239.

INSTRUKCJA

MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 2 czerwca 1930 r.

wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o prawach i obowiązkach Konserwatorów, jako fachowych organów wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Na zasadzie art. 6 ustęp trzeci rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265) w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zarządzam, co następuje:

§ 1. Konserwator jest funkcjonariuszem fachowym Urzędu Wojewódzkiego do spraw opieki nad zabytkami, w rozumieniu art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19-go stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86), pozostaje na etacie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i jest mianowany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2. Jeżeli konserwator, w myśl art. 6 ustęp drugi rozporządzenia o opiece nad zabytkami, pełni obowiązki w kilku Województwach, Minister W. R. i O. P. oznacza jego siedzibę urzędową przy jednym z tych Urzędów Wojewódzkich.

Konserwator należy w takim razie do składu tego Urzędu Wojewódzkiego, w którym ma siedzibę urzędową, i podlega pod względem personalnym odnośnemu Wojewodzie, pod względem służbowym zaś każdemu Wojewodzie w jego zakresie działania.

Okoliczność, że w pewnym Urzędzie Wojewódzkim niema osobnego konserwatora, nie przeszkadza ustanawianiu tam, zależnie od potrzeby, urzędnika (lub urzędników) do pomocy konserwatora.

§ 3. Do obowiązków konserwatora należy inicjatywa w sprawie wszelkich zarządzeń, wynikających z przepisów o opiece nad zabytkami, przyczem te pisma, które dotyczą stwierdzenia wartości artystycznej, kulturalnej lub historycznej, oraz okoliczności, czy przedmiot zasługuje z tych powodów na zachowanie, jak również sprawy, dotyczące konserwacji i inwentaryzacji zabytków, z reguły załatwia i podpisuje konserwator, oraz ponosi za nie całkowitą odpowiedzialność; wszelkie pisma zaś, dotyczące prawa i obowiązków ludności albo zawierające zarządzenia treści ogólnej, skierowane do podległych Wojewodzie władz i urzędów państwowych i samorządowych, podpisuje Wojewoda, inne natomiast pisma podpisuje konserwator z dodatkiem „za Wojewodę”. Ważniejsze sprawy, które oznaczy

Wojewoda, dotyczące opieki nad sztuką, konserwator referuje bezpośrednio Wojewodzie.

§ 4. W zakresie opieki nad zabytkami przedhistorycznymi, archeologicznymi, archiwalnymi, paleontologicznymi i bibliotecznymi (art. 2 p. p. 1, 12, 14, 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opiece nad zabytkami) konserwator przed wydaniem zarządzeń w myśl przepisów o opiece nad zabytkami obowiązany jest zasięgać opinii:

a) w sprawach zabytków przedhistorycznych i archeologicznych (art. 2 p. p. 1 i 14 rozporządzenia) — Dyrektora Państwowego Muzeum Archeologicznego,

b) w sprawach zabytków archiwalnych (art. 2 p. 12 rozporządzenia) — Dyrektora jednego z archiwów państwowych, w tym celu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dla danego obszaru wyznaczonego, a jeżeli to nie nastąpi — Wydziału Archiwów Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

c) w sprawach zabytków paleontologicznych (art. 2 p. 15 rozporządzenia) — Dyrektora Państwowego Muzeum Zoologicznego,

d) w sprawach bibliotek (art. 2 p. 16 rozporządzenia) — Dyrektora jednej z bibliotek państwowych, w tym celu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dla danego obszaru wyznaczonego, a jeżeli to nie nastąpi — Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Otrzymane opinie i wnioski konserwator winien uwzględnić lub, gdyby zdaniem konserwatora przeciw uwzględnieniu tych wniosków istniały przeszkody natury formalnej lub rzeczowej — zawiadomić o tem wydającą opinię i przedstawić sprawę za pośrednictwem Wojewody Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do rozstrzygnięcia.

O ile chodzi o stwierdzenie cech charakterystycznych dla pewnej epoki, wartości kulturalnej lub historycznej zabytków wymienionych kategorii, oraz okoliczności, czy przedmiot zasługuje z tych powodów na zachowanie, orzeczenie właściwych wyżej wymienionych organów jest dla konserwatora miarodajne.

Jeżeli dla nagłości sprawy niema możliwości uprzedniego zasięgnięcia opinii właściwego organu, konserwator obowiązany jest zawiadomić właściwy organ fachowy równocześnie z wydaniem zarządzenia.

Dla badania przedmiotów w celu stwierdzenia ich wartości zabytkowej (art. 11 rozporządzenia) konserwator winien zwrócić się do właściwych organów fachowych, wymienionych wyżej pod a, b, c i d, o wyznaczenie do tego podległego im urzędnika. Urzędnika tego Urząd Wojewódzki deleguje na badania.

§ 5. Jeżeli dla wykonywania opieki nad zabytkami przedhistorycznymi, archiwalnymi, paleontologicznymi lub nad bibliotekami jest mianowany specjalny konserwator, wówczas postanowienia § 4 nie mają zastosowania do specjalnego konserwatora.

Dodatkowe prawa i obowiązki takiego konserwatora określi osobna instrukcja.

§ 6. Konserwator jest kierownikiem Oddziału Sztuki Urzędu Wojewódzkiego, o ile taki Oddział istnieje; ponadto pełni on obowiązki referendarza w Oddziale.

Oprócz opieki nad zabytkami, konserwator współdziała z innymi działami Urzędu Wojewódzkiego w sprawach wymagających oceny z punktu widzenia artystycznego, w szczególności wynikających z przepisów o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli, — i załatwia wszelkie sprawy z administracji spraw sztuki i kultury, które należą do zakresu działania Wojewody. Konserwator nie może być z reguły używany do innych czynności prócz tych, dla spełniania których został przydzielony do Urzędu Wojewódzkiego.

§ 7. Urząd Wojewódzki dostarcza konserwatorowi (kierownikowi Oddziału Sztuki) z po-

między urzędników będących na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych pomocy kancelaryjnej.

§ 8. Jeżeli konserwator pełni obowiązki na obszarze dwu lub więcej Województw, urządowanie odbywa się w trybie ustalonym drogą porozumienia pomiędzy zainteresowanymi Wojewodami.

UWAGA: Przez „Wojewodę” i „Urząd Wojewódzki” należy rozumieć w niniejszej instrukcji także „Komisarza Rządu m. st. Warszawy” i „Komisarjat Rządu m. st. Warszawy”.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *St. Czerwiński.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *H. Józewski.*

—:o:—

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 15 czerwca 1930 r.

w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy „Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Żelaza Białogon”, „Suchedniowska Fabryka Odlewów i Huta Ludwików, Sp. Akc.” oraz „Zakłady Przemysłowe, Odlewnia Żelaza i Emaljerna Kamienna — Jan Witwicki”.

Na podstawie art. 3-go ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650), na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, zarządzam, co następuje:

§ 1. Przyznaje się prawo do zasiłków na wypadek bezrobocia robotnikom zakładów pracy:

1) „Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Żelaza Białogon” w Białogonie, gminy Niewachłów, powiatu kieleckiego;

2) „Suchedniowska Fabryka Odlewów i Huta Ludwików, Sp. Akc.” w Kielcach i Suchedniowie, pow. kieleckiego;

3) „Zakłady Przemysłowe, Odlewnia Żelaza i Emaljerna Kamienna — Jan Witwicki” w Skarżysku Kamiennej, których zarobek tygodniowy nie przekracza, z powodu ograniczenia produkcji, pełnego umówionego zarobku za 1 bądź 2 dni pracy, z tem, że robotnikom zakładu wymienionego w punkcie 1-ym zasiłki te będą wypłacane w okresie od dnia 1 czerwca do 15 lipca 1930 r., zakładu wymienionego w p. 2-im — w okresie od dnia 1 czerwca do 31 lipca 1930 r., zaś zakładu wymienionego w p. 3-im — w okresie od dnia 1 do 30 czerwca 1930 r.

Wysokość zasiłku dla tej kategorii robotników określi, stosownie do ustępu 2-go art. 3-go ustawy z dn. 18 lipca 1924 r., Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *A. Prystor.*

(Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1930 r., Nr. 47, poz. 397).

—:):—

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 15 czerwca 1930 r.

w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładu pracy „Polskie Huty Szkła” w Krośnie.

Na podstawie art. 3-go ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650), na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, zarządzam, co następuje:

§ 1. Przyznaje się w okresie od dnia 1 do 30 czerwca 1930 r. prawo do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładu pracy „Polskie Huty Szkła” w Krośnie, których zarobek tygo-

dniowy nie przekracza, z powodu ograniczenia produkcji pełnego umówionego zarobku za 1 bądź 2 dni pracy.

Wysokość zasiłku dla tej kategorii robotników określi, stosownie do ustępu 2-go art. 3-go ustawy z dn. 18 lipca 1924 r., Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *A. Prystor.*

(Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1930 r., Nr. 47, poz. 398).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Komunikacji.

Wczoraj powrócił z Poznania P. Minister Komunikacji Kühn.

W związku z Międzynarodową Wystawą Komunikacji i Turystyki w Poznaniu, w dn. 15 b. m. przybywa do Polski rumuński minister komunikacji Manoilescu, który będzie gościem Rządu Polskiego. Min. Manoilescu dzień 15 b. m. spędzi w Warszawie, wieczorem zaś wraz z P. Ministrem Kühnem wyjedzie do Poznania na wystawę, a stamtąd do Gdyni. Prócz p. min. Manoilescu zapowiedzieli swój przyjazd ministrowie Robót Publicznych i Lotnictwa Francji, oraz ministrowie komunikacji Łotwy, Estonji i Belgji.

Dziś przybył do Warszawy z Gdyni wiceminister kolei włoskich p. Pennavaria wraz z małżonką, oraz generalny dyrektor kolei bułgarskich p. Boszko. W południe P. Minister Komunikacji inż. Kühn wydaje śniadanie na cześć gości. W czasie dwudniowego pobytu w Warszawie wiceminister Pennavaria i dyrektor Boszko zwiedzą Warszawę, jej zabytki i okolice, oraz szereg zakładów przemysłowych, produkujących tabor kolejowy. Z Warszawy goście zagraniczni udadzą się do Krakowa, gdzie zwiedzą miasto oraz Wieliczkę. Po jednodniowym pobycie w Krakowie minister Pennavaria i dyr. Boszko opuszczają Polskę. W Krakowie podejmować będzie gości imieniem P. Ministra Komunikacji dyrektor dyrekcji kolejowej krakowskiej p. Gronowski.

Dnia 8 lipca bawił w Gdyni wiceminister komunikacji Italji p. Pennavaria w towarzystwie pierwszego sekretarza ambasady włoskiej w Warszawie, oraz poseł bułgarski Robeff i generalny dyrektor kolei bułgarskich. Goście zwiedzili miasto i port, w towarzystwie specjalnie przybyłego z Warszawy naczelnika wydziału portowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu inż. Łęgowskiego, dyrektora kolei państwowych w Gdańsku Dobrzyckiego, sekretarza Urzędu Morskiego płk. Ilnatowicza i innych wyższych urzędników kolejnictwa i Urzędu Morskiego. Przyjazd p. Pennavaria do Gdyni był nieoficjalny.

Z Ministerstwa Robót Publicznych.

Dnia 7 i 8 b. m. bawił we Lwowie P. Minister Robót Publicznych, prof. Matakiewicz. Pobyt P. Ministra we Lwowie miał charakter prywatny. Chodziło o zasięgnięcie jego rady, jako wybitnego fachowca w sprawach wodociągowych. P. Minister brał bowiem w swoim czasie udział w budowie wodociągów lwowskich, tembardziej więc cenna była jego fachowa opinia. Wczoraj rano uczestniczył P. Minister w 2-godzinnej konferencji w Miejskich Zakładach Wodociągowych, w której brali udział prezydent miasta inż. Brzozowski i dyrektor Miejskich Zakładów Wodociągowych Aleksandrowicz. Popołudniu odbyło się śniadanie na cześć P. Ministra.

Z Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

P. Minister Poczty i Telegrafów Boerner zwiędził w dniu wczorajszym państwową wytwórnię aparatów telegraficznych i telefonicznych.

TELEGRAM DO P. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Do Belwederu nadeszła na ręce Pana Marszałka Piłsudskiego depesza z Antwerpii, treści następującej:

„Licznie zebrana w Winterslagu w dniu 6-go lipca w obecności Pana Ministra Przemysłu i Handlu Kwiatkowskiego, posła Rzeczypospolitej w Brukseli Jackowskiego i konsulów — robotnicza kolonia polska w Belgji śle Panu Marszałkowi wyrazy głębokiej czci i serdecznego przywiązania, życząc pomyślnej pracy nad budową potęgi naszej dalekiej a wszystkim nam blizkiej Ojczyzny. (—) Piasecki, prezes Centralnego Związku Towarzystw Robotniczych Polskich”.

Z Głównego Urzędu Statystycznego.

Na podstawie tymczasowych danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego oraz sprawozdań korespondentów rolnych, Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, co następuje:

Miesiąc czerwiec miał naogół temperaturę powyżej średniej wieloletniej od 0,5 do 2,0° C; średnia miesięczna temperatura wahała się w granicach od 16,5 — 17,7° C, jedynie w rejonach Białegostoku, Pińska i Wilna notowano średnią miesięczną temperaturę nieco poniżej średniej wieloletniej.

Opadów otrzymała Polska w ciągu całego miesiąca czerwca znikomą ilość, wynoszącą zaledwie od 2 do 5% średniej wieloletniej, największej stosunkowo opadów otrzymały rejony Bydgoszcz i Poznań, w których jednak ilość opadów wyniosła tylko około 45,59% średniej wieloletniej. Należy dodać, że nieco większą ilość opadów notowano dopiero pod koniec czerwca przy jednoczesnym wzroście temperatury.

Ilość ciepła i słońca wobec braku opadów oddziaływała ujemnie zwłaszcza na stan zasiewów jarych zbóż i okopowych. Zapas wilgoci w roli prawie w całym kraju niedostateczny, wyjątek stanowią woj. lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie, gdzie stan wilgoci roli jest nieco lepszy.

Stan zasiewów w stopniach (5 i t. d.) około 20 czerwca 1930 roku dla całej Polski przedstawiał się następująco:

	1930 r. koniec czerwca	koniec maja	1929 r. koniec czerwca
Pszenica ozima	3,9	3,9	3,5
Żyto ozime	3,8	3,7	3,6
Jęczmień ozimy	3,4	3,5	3,2
Pszenica jara	3,3	3,5	3,3
Żyto jare	3,1	3,4	3,2
Jęczmień jary	3,1	3,4	3,4
Owies	2,9	3,4	3,5

W porównaniu z ubiegłym miesiącem zasiewy ozime nie wykazują różnic, natomiast długotrwała susza odbiła się przedewszystkiem ujemnie na zasiewach jarych zbóż, które wykazują niżkę od 0,2 — 0,5% stopni kwalifikacyjnych.

W porównaniu do stanu zasiewów z czerwca 1929 roku kwalifikacja ozimych jest lepsza, natomiast kwalifikacja jarych — gorsza od zeszłorocznej.

Z poszczególnych rejonów najlepsza kwalifikacja stanu zasiewów w końcu czerwca b. r. była w woj. wołyńskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim.

Gorsza kwalifikacja stanu zasiewów była w woj. wileńskim.

Okres kwitnienia zbóż nie zaznaczył się specjalnie ani ilością opadów, ani chłodami, ani wiatrami. Stan sadów po okwitnieniu przedstawiał się lepiej niż dostatecznie.

Z uwagi na trwającą nadal suszę, która może zmienić dość znacznie podaną wyżej ocenę stanu zasiewów z okresu około 20 czerwca, Główny Urząd Statystyczny zarządził dodatkową ocenę stanu zasiewów na 5-go lipca, którą zakomunikuje przed upływem połowy miesiąca.

—:o:—